

Cronfeydd Cymunedol Eryri

2026-27

Cefnogi cymunedau bywiog a gwydn ar draws Eryri

AWDURDOD PARC CENEDLAETHOL ERYRI
ERYRI NATIONAL PARK AUTHORITY
www.eryri.llyw.cymru

© Newirithy Gornh Creado Cymru
© Crown Copyright Visit Wales

Cronfeydd Cymunedol Eryri

2026-27

Cefnogi cymunedau bywiog a gwydn ar draws Eryri

Mae Cronfeydd Cymunedol Eryri yn cefnogi cymunedau ledled Eryri i ffynnu'n gymdeithasol, yn economaidd ac yn amgylcheddol. Mae'r cronfeydd yn cefnogi gweithgareddau cymunedol bach yn ogystal â phrosiectau mwy sy'n cryfhau seilwaith a llesiant lleol, gan gyfrannu hefyd at bwrpasau statudol Parc Cenedlaethol Eryri, sef:

1. Gwarchod a gwella harddwch naturiol, bywyd gwylt a threftadaeth ddiwylliannol
2. Hyrwyddo cyfleoedd i'r cyhoedd ddeall a mwynhau rhinweddau arbennig y Parciau Cenedlaethol

Strwythur y Cronfeydd

Caiff y cronfeydd eu cyflwyno mewn tair haen:

Haen 1	Haen 2	Haen 3
Cronfa ar gyfer digwyddiadau a phrosiectau cymunedol bach (Cronfa Llesiant Eryri gynt)	Prosiectau seilwaith a datblygu (blaenoriaeth i gymunedau sy'n cael eu effeithio fwyaf gan dwristiaeth)	Prosiectau mawr (Cronfa Cymunedau Eryri gynt)
Hyd at £500	Hyd at £5,000	£5000 - £25,000
Yn cefnogi digwyddiadau lleol, gweithgareddau llesiant a mentrau bach sy'n dod â phobl at ei gilydd ac yn cryfhau ysbryd cymunedol.	Prosiectau canolig sy'n gwella seilwaith cymunedol, yn hybu cynaliadwyedd amgylcheddol ac yn cefnogi ffyniant hirdymor cymunedau Eryri. Mae hyn yn cynnwys prosiectau sy'n ymateb i effaith twristiaeth ac yn hyrwyddo twristiaeth gynaliadwy sy'n dod â budd gwirioneddol i gymunedau lleol.	Unrhyw brosiect sy'n ymateb i'r themau isod:- <ul style="list-style-type: none">• Datgarboneiddio, seilwaith a chynhyrchu ynni gwyrdd• Gwell mynediad at hamdden ar gyfer iechyd a lles• Gwelliannau amgylcheddol• Datblygu cymunedol a ffyniant yr iaith Gymraeg
Cyfalaf neu refeniw	Cyfalaf neu refeniw	Cyfalaf yn unig
Nid oes angen arian cyfatebol	Nid oes angen arian cyfatebol	Arian cyfatebol o 5% o ffynhonnell arall (e.e. amser gwirfoddolwyr, cronfeydd wrth gefn neu ffynhonnell grant arall)
Ar agor drwy gydol y flwyddyn	Ar agor drwy gydol y flwyddyn	Dyddiad cau: 29/5/26

Cyfanswm Cyllid 2026–27

Bydd cyfanswm o **£125,000** ar gael yn ystod blwyddyn ariannol **2026–27**, wedi'i ddyrannu fel a ganlyn:

- **Haen 1 – £10,000**, wedi'i ariannu drwy gyllideb craidd yr Awdurdod a chyfraniad o incwm ffioedd parcio.
- **Haen 2 – £15,000**, wedi'i ariannu drwy gyfraniad yr Awdurdod o incwm ffioedd parcio.
- **Haen 3 – £100,000**, wedi'i ariannu gan Lywodraeth Cymru.

Bydd y gronfa yn agor am geisiadau yn ystod mis Mawrth 2026 ar gyfer prosiectau a gyflawnir rhwng **1 Ebrill 2026** a **31 Mawrth 2027**.

**Sylwer: Gall y symiau hyn newid yn flynyddol, a gall y dyraniadau rhwng yr haenau gael eu haddasu yn dibynnu ar y ceisiadau a dderbynnir, er mwyn sicrhau'r budd mwyaf posibl i gymunedau Eryri.*

Meini Prawf a blaenoriaethau

Mae'r cronfeydd ar agor i holl gymunedau Eryri. Fodd bynnag, bydd Haen 2 yn blaenoriaethu cymunedau sy'n profi'r effaith fwyaf gan dwristiaeth.

Gall sefydliadau cymwys wneud cais i fwy nag un haen os dymunir, ond **ni chaniateir cyfuno arian o wahanol haenau ar gyfer yr un prosiect**.

Wrth wneud cais, dylid ystyried y canlynol:

- Rhaid dangos sut y bydd y prosiect yn cael effaith gadarnhaol ar gymunedau Eryri
- Rhaid bod gan brosiectau'r caniatâd cynllunio priodol, os yw'n berthnasol (*Mae gwasanaeth cyngor cyn cyflwyno cais ar gael am ddim i gynghorau cymuned*)
- Rhaid i brosiectau ddangos ymrwymiad clir i ddefnyddio'r iaith Gymraeg mewn deunydd hyrwyddo, ar wefannau ac mewn unrhyw ddigwyddiadau cysylltiedig.
- Lle bo'n bosibl, dylai prosiectau ddefnyddio deunyddiau a chynhyrchion lleol
- Rhaid dangos ymrwymiad i hyfywedd hirdymor drwy drefniadau rheoli a chynnal a chadw
- Bydd angen i bob prosiect gwblhau a hawlio'r arian erbyn **1/3/2027**.

Ni chaniateir:

- Ad-dalu cyllid yn ôl-weithredol (h.y. costau sydd eisoes wedi'u talu)
- Defnyddio'r arian a ddyfernir o dan y grantiau yma at y dibenion canlynol:
 - o Talu biliau cyfleustodau
 - o Talu cyflogau
 - o Costau gweithredu cyffredinol (e.e. yswiriant, rhent, costau gweinyddol)

Pwy all wneud cais?

Fe all y mathau canlynol o sefydliadau wneud cais am gyllid ar yr amod bod eu prosiectau'n bodloni'r meini prawf cymhwysedd:

- Grwpiau cymunedol gwirfoddol
- Cynghorau Cymuned neu Dref
- Mentrau cymdeithasol sy'n gweithredu ar sail nid-er-elw (gan gynnwys undebau credyd)
- Sefydliadau cydweithredol
- Cwmnïau cymdeithasol
- Mentrau sy'n eiddo i'r gymuned
- Cwmnïau cyfyngedig drwy warant
- Cwmnïau budd cymunedol ac ymddiriedolaethau datblygu
- Elusennau
- Sefydliadau'r trydydd sector

Rhaid i bob ymgeisydd feddu ar gyfansoddiad priodol a chyfrif banc.

Nid yw unigolion, busnesau na sefydliadau cyhoeddus yn gymwys i wneud cais.

Cwestiynau Cyffredin

1. Sut caiff ceisiadau eu hasesu?

Caiff ceisiadau eu hasesu yn erbyn y meini prawf cymhwysedd, effaith ar y gymuned, gwerth am arian a chyfraniad at amcanion Parc Cenedlaethol Eryri.

****Haen 3 yn unig –** Bydd ceisiadau a dderbynnir yn cael eu hadolygu'n fewnol gan staff y Parc Cenedlaethol a bydd panel sy'n cynnwys Prif Weithredwr yr Awdurdod, y Cadeirydd, yr Is-gadeirydd a Chadeirydd y Pwyllgor Perfformiad ac Adnoddau a Chynllunio yn penderfynu ar geisiadau.

2. Beth yr'w amserlen benderfynu?

Disgwylir i ymgeiswyr gael gwybod am ganlyniad eu cais o fewn 6 wythnos i'r dyddiad ymgeisio, gan ddibynnu ar gymhlethdod y cais ac amserlen y panel. Yn gyffredinol, gall ceisiadau Haen 1 dderbyn ymateb yn gynt.

Pan fyddwn wedi derbyn eich cais, byddwn yn danfon e-bost i gadarnhau hyn o fewn 24 awr. Os nad ydych yn derbyn yr e-bost hwn, cysylltwch â'n Swyddog Ymgysylltu Cymunedol, Gwenno Jones yn uniongyrchol - gwenno.jones@eryri.llyw.cymru

3. Oes angen monitro ac adrodd yn ôl?

Bydd monitro cyffredinol dros e-bost yn digwydd ar gyfer pob prosiect. Mae Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri yn cadw'r hawl i fonitro gwariant grantiau gan gynnwys archwilio anfonebau gyda derbynebau ynghlwm, ac archwilio deunyddiau a chyfleusterau ar y safle.

****Haen 3 yn unig -** Bydd disgwyl i brosiectau llwyddiannus gyflwyno adroddiad byr ar y defnydd o'r cyllid a'r effaith. Yn ogystal, bydd swyddogion yn ymweld â phrosiectau ac yn monitro cynnydd yn fisol.

4. Sut byddwn yn derbyn yr arian a phryd?

Haen 1 – Bydd yr arian yn cael ei brosesu ar ôl derbyn tystiolaeth o'r gwariant ar ffurf anfoneb neu dderbyneb.

Haen 2 a 3 - Bydd yr arian yn cael ei brosesu ar ôl derbyn yr anfoneb(au) a'r ffurflen hawlio. Caiff y ffurflen hawlio ei rhannu gyda chi ar ôl cadarnhau bod eich cais wedi bod yn llwyddiannus. Gellir hawlio mwy nag unwaith os oes angen arian ar adegau gwahanol yn ystod y prosiect.

5. Beth sy'n digwydd os bydd y prosiect yn newid o'r cynllun gwreiddiol?

Rhaid rhoi gwybod i Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri am unrhyw newidiadau sylweddol i'r cynllun ar ôl cyflwyno'r cais am grant, a sicrhau bod y newidiadau hynny'n cael eu cymeradwyo.

6. Oes modd ymgeisio am fwy nag un haen yn yr un flwyddyn?

Oes, mae modd ymgeisio am fwy nag un haen o fewn yr un flwyddyn ariannol, ar yr amod bod pob cais ar gyfer prosiect/ digwyddiad gwahanol. Ni chaniateir cyfuno arian o wahanol haenau ar gyfer yr un prosiect.

Fodd bynnag, ar gyfer Haen 2, dim ond un cais gan yr un sefydliad y gellir ei gyflwyno bob dwy flynedd.